

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 359/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Boledovičom, Úzka 578/4, Rovinka, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10 Ek 1070/2018 zo 4. augusta 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť p r i j í m a na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. O d k l a d á vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10 Ek 1070/2018 zo 4. augusta 2020, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti.

O d ô v o d n e n i e :

I. Skutkový stav a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2020 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 Ek 1070/2018 zo 4. augusta 2020 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“).

2. Z ústavnej s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že v exekučnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 11 Ex 344/2018 sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnený“), domáhal v exekučnom konaní vykonania exekúcie proti s'ťažovateľke pre pohľadávku vo výške 13 095,19 € z titulu uznesenia Okresného súdu Bratislava II č. k. 50 C 329/2015-52 z 27. mája 2016. Okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Ex 344/2018 vydal 25. júla 2018 poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Albínovi Božekovi, Exekútorský úrad Námestie mieru 7, Holíč, proti ktorému podala s'ťažovateľka v zákonnej lehote návrh na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). S'ťažovateľka ako povinná v exekučnom konaní svoj návrh na zastavenie exekúcie odôvodnila tým, že vymáhaný nárok podľa exekučného titulu zanikol už pred začatím exekučného konania, čím je/bol daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku. S'ťažovateľka zároveň preukázala, že nárok oprávneného, ktorý podľa exekučného titulu predstavoval sumu 20 000 €, bol z jej strany uspokojený „(i) jednostranným zápočtom

vzájomnej pohľadávky v sume 13.095,19,- € zo dňa 11.07.2016, (ii) prevodom sumy 6.904,81,- € na účet oprávneného dňa 13.07.2016“.

2.1 Okresný súd uznesením sp. zn. 10 Ek 1070/2018 z 3. októbra 2019 (vydaným vyšším súdnym úradníkom) v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 10 Ek 1070/2018 zo 4. augusta 2020 (vydaným zákonným sudcom) návrh sťažovateľky ako povinnej z exekučného konania zamietol.

3. Sťažovateľka v rámci svojej argumentácie poukázala na viaceré argumenty v prospech ňou uplatneného návrhu na zastavenie exekučného konania, a to: (i) *jednostranné započítanie vzájomnej pohľadávky je zákonom uznaný dôvod zániku vymáhanej pohľadávky, na ktorý je súd povinný prihliadať*, (ii) *zmena Exekučného poriadku umožňovala súdu neprihliadať na jednostranné započítania nejudikovanej pohľadávky až v konaní začatom po dni jej účinnosti, t.j. po 01.04.2017*, (iii) *predmetná novela nemala žiadny vplyv na zápočet vykonaný pred jej účinnosťou a súčasne neumožňovala, aby súd neprihliadal na zánik pohľadávky vzniklej započítaním pred účinnosťou novely k 01.04.2017*, (iv) *súd sa nesprávne vysporiadal s námietkou retroaktivity vzniklej pri aplikácii práva a to na ťarchu povinnej a zaťažil napadnuté rozhodnutie vadou, ktorá má pre povinnú nežiadúce následky*, (v) *súd bol povinný prihliadať na vykonaný zápočet, ktorý podľa platného práva v čase jeho vykonania vyvolal nesporný zánik nároku oprávneného podľa exekučného titulu*, (vi) *pohľadávky sťažovateľky boli súdnou cestou vymáhané nie pre ich spornosť alebo preto, že oprávnený odmietol vôbec komunikovať o spôsobe ich úhrady*, (vii) *po vykonanom zápočte a uspokojení nároku Sťažovateľka žalobu zobrala späť a súd jej dokonca pozastavením konania priznal náhradu trov konania*, (viii) *napadnuté uznesenie nie je ani riadne, zákonným spôsobom odôvodnené, najmä pokiaľ ide o náležité vysporiadanie sa s námietkou retroaktivity*, (ix) *odôvodnenie v bodoch 15, 16 a 17 napadnutého uznesenie je úplne zmätočné.*“

4. Sťažovateľka v petite podanej ústavnej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo Sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovor... uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10Ek 1070/2018 zo dňa 04.08.2020 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10Ek 1070/2018 zo dňa 04.08.2020 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd priznáva Sťažovateľom náhradu trov právneho zastúpenia...“

5. Sťažovateľka zároveň navrhla, aby ústavný súd podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia okresného súdu do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej. Návrh odôvodnila tým, že *„reálne hrozí, že pri pokračovaní exekúcie ako právneho dôsledku napadnutého uznesenia utrpí závažnú ujmu s finančnými dopadmi na celú jej rodinu, a to duplicitnou úhradou už raz uspokojeného nároku v sume 13.095,- €, úhradou príslušenstva dlhu a nákladov exekúcie, keď možnosť neskoršieho vrátenie vymoženej sumy od povinného (ktorý vedie neusporiadaný život zaťažený alkoholom) je fakticky úplne vylúčená“*.

II. Predbežné prerokovanie návrhu

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

7.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

7.2 Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

8. Ústavný súd nezistil dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti, preto ju prijal na ďalšie konanie a meritórne posúdenie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

9.1 Po preskúmaní ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia okresného súdu a dôvodov ústavnej sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka osvedčila existenciu predpokladov na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde. Nevyhnutnosť vyriešenia otázky ústavnosti postupu všeobecných súdov pri poskytovaní súdnej ochrany sťažovateľke v zmysle judikatúry ústavného súdu vylučuje, aby odloženie vykonateľnosti bolo v rozpore s dôležitým verejným záujmom (III. ÚS 47/05, IV. ÚS 182/2010). Zároveň ústavný súd zastáva názor, že bez odloženia vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu by sťažovateľke hrozila závažná ujma odňatím jej ústavou a dohovorom zaručených práv.

Podanie návrhu povinným na zastavenie exekúcie vyvoláva zákonný dôsledok spočívajúci v odkladnom účinku takéhoto návrhu. Odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia má za následok, že o sťažovateľkinom návrhu na zastavenie exekúcie nie je právoplatne rozhodnuté, čo obnovuje odkladný účinok podľa § 61k ods. 2 Exekučného poriadku. Preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

9.2 Ústavný súd súčasne poukazuje na to, že odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia možno charakterizovať ako rozhodnutie dočasné a predbežné. Ústavný súd ním nijako neprejudikuje konečné rozhodnutie o ústavnej sťažnosti (I. ÚS 30/09).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2020

Martin Vernarský
predseda senátu